

Ako sa permoníci dostali do Bratislavy

Naši kamaráti permoníci trávili začiatok jesene každý sám. Kým Barborka celý september poctivo pomáhala v cukrárni, Klimko skúmal podzemie. Hľadal nové chodby, objavoval neznáme miesta. Pri jednej zo svojich ciest narazil na zvláštnu jaskyňu. Bola vysoká a žiarila farbami. To vďaka tomu, že cez dieru v stope dnu presvitalo pár slnečných lúčov, ktoré sa vo vlhkej jaskyni menili na dúhy. Klimko bol zvedavý permoník, a tak skúšal vyjsť po stenách jaskyne, aby zistil, kam tá diera vedie. Steny však boli strmé a mokré. Klimko liezol, padal, šplhal, skákal, no nijako sa mu nedarilo dostať sa hore. Nakoniec musel uznať, že sám to nezvládne.

Hovorí sa, že čerstvý vzduch a slniečko podporujú zdravie a rast. Deň po oslave Barborkinej babičky sa kamaráti opäť stretli. Vyobúbali sa, rozpovedali si svoje príbehy a Barborka splatila Klimkovi dlh. Dala mu aj nového vojačika. Po škole sa vybrali do Klimkovej tajnej jaskyne. Spoločne skúšali dostať sa k otvoru. Najskôr vyliezol jeden na druhého, potom zas druhý na jedného. Stále však nedočiahli.

„Čo keby sme sa na niečo postavili?“ navrhla Barborka.

To niečo boli kamene, z ktorých vyrobili vežu. Chvíľu trvalo, kým ju spevnili tak, aby bola bezpečná. Potom im už nič nebránilo preliezť dierou von. Miesto, kam sa dostali, spoznali takmer okamžite. Z Kremnice často pozorovali kopec, na ktorom ležala kalvária. No a jaskyňa ich zaviedla priamo nad ňu. Na vyhliadku nad kalváriou, z ktorej mohli pozorovať Kremnicu a užívať si prírodu.

Od toho dňa chodili permoníci na vyhliadku takmer každý deň. Obdivovali západ slnka, počúvali štebot vtákov na stromoch a sledovali veвериčky zbierajúce zásoby na zimu. Kde-tu z diaľky začuli hlasné hu-húúú, keď sova oznamovala koniec dňa. A niekedy, keď ostali dlhšie, začuli z lesa aj divé vlky, ktoré vylili na mesiac.

Jedného dňa opäť sedeli na vyhliadke ako zvyčajne. Slnko už takmer zapadlo, keď zazreli nad kopcom niečo zvláštne. V diaľke sa mihol tieň a približoval sa. Permoníci sa schovali za kameň. Tieň sa priblížil a v odraze mesiaca zbadali jazdca odetého v striebornej zbroji. Ako cváľal po kalvárii, tiahla sa za ním strieborná stopa. Občas zastal a pozoroval okolie. Potom

sa zas pustil do cvalu a permoníkom sa zdalo, akoby sa kôň kopytami ani nedotýkal zeme. Takto obišiel jazdec celý kopec a po chvíli ako zázrakom zmizol.

„Kto je ten jazdec?“ dumali permoníci, no nevedeli na to prísť.

Ten istý scenár sa zopakoval aj o pár dní a potom ešte raz. To už Klimko s Barborkou nevydržali a vyskočili spoza svojej skrýše za kameňom.

„Kto ste?“ vyhrkli naraz, dvojhlasne.

Kôň pred nimi prudko zastal, zaerdžal a dvihol sa na zadné nohy. Jazdec ladne zoskočil a s úsmevom na tvári povedal:

„To sa môžem opýtať aj ja vás! Čo robia malí permoníci vonku po zotmení?“

Barborka hneď začala vysvetľovať, ako objavili jaskyňu, Kremnicu a čo všetko doteraz zažili. Klimko ju však stopol.

„Pýtali sme sa prví!“

Jazdec si sadol k nim a začal rozprávať. Býval súčasťou kráľovských jazdcov, takzvanej striebornej gardy. Ochráňoval mince a drahé kovy, ktoré sa vyvážali z Kremnickej mincovne po celom širom kraji. Slúžil kráľovi dlhé roky svedomito a čestne, preto si vyslúžil poctu chrániť poklady naveky. Dnes už však nemá veľa práce. O peniaze sa starajú banky a nad nimi drží ochrannú ruku NBS. Preto si len takto cvála na svojom koni po svete, aby sa uistil, že je všetko v dobrých rukách. Prichádza vždy so západom slnka a s posledným slnečným lúčom zmizne.

O bankách už permoníci čo-to vedeli. Ale čo je NBS, netušili. Jazdec im teda porozprával, že tak, ako kedysi on chránil kráľovské poklady, tak dnes stráži peniaze Národná banka Slovenska. Dozerá, aby sa banky dobre starali o peniaze ľudí a dokonca rozhoduje, koľko peňazí sa vyrobí a nielen to...

„Takú banku by som chcel vidieť!“ skočil mu do reči Klimko.

„Tak prídte o týždeň pred západom slnka a ja vás tam vezmem,“ navrhol priateľsky jazdec a už ho zas nebolo.

Klimko a Barborka celý týždeň básnili o ceste. Nemohli sa dočkať. V to poobedie, keď slnko začalo klesať za obzor, sa jazdec objavil ako sľúbil a permoníci nasadli k nemu na koňa. Na mohutnom chrbte tátoša vzlietli tak rýchlo, že si ani nestihli uvedomiť, čo sa deje. Pod sebou uvideli vzdalujúce sa kopce a strechy kremnických domov. Kôň skutočne lietal. Klimko sedel vpredu. Pevne sa držal hrivy a od vzrušenia mu srdce bilo až v krku. Barborka ho zozadu stískala a trošku sa bála. Jazdec ich však bezpečne doviedol až do veľkej Bratislavy, priamo na strechu donedávna najvyššej budovy v meste, Národnej banky Slovenska.

Klimko aj Barborka ostali v nemom úžase. V diaľke sa vinul Dunaj, rieka omnoho väčšia ako ich Kremnický potok, ktorý tak odvážne splavili, keď si nasporili svoje prvé peniaze. Nad riekou sa týčil Hrad. Ten už poznali z euromincí. Vyzeral tak trochu ako obrátený stôl.

Jazdec ich popohnal. „Podľme! Nemáme veľa času! Kým slnko úplne zapadne, musím vás odviezť späť a ešte ste sa nedozvedeli nič o národnej banke.“

Tak sa dostali permoníci až do budovy Národnej banky Slovenska. Napriek tomu, že už bol pokročilý čas, vnútri sa to hemžilo ľuďmi. Chodili z jednej miestnosti do druhej, ťukali do počítačov, telefonovali. Jazdec to permoníkom objasnil.

„Dnes je tu rušno. Títo ľudia bojujú proti inflácii. O nej ste už možno počuli. A zrovna teraz tá potvora rastie a rastie...“

A veru, permoníci o inflácii ešte nepočuli. Takže im musel jazdec vysvetľovať ďalej.

„Inflácia, to je taká príšera, ktorá nám požiera peniaze. Ceny neustále rastú. Dnes si za svojich 5 eur kúpite 5 jabĺčok. No o 5 rokov už iba 3, možno 2 jabĺčka. A práve títo bojovníci sa snažia ustrážiť inflačnú príšeru, aby nerástla príliš rýchlo, ale zas ani príliš pomaly. Je to ako oheň. Vie vás zohriať, ak horí v kozube a je pod kontrolou. Ak je však plameň príliš veľký, môže vám podpáliť celý dom. A ak v kozube vyhasne, bude vám zima. Aj inflačnú príšeru musíme strážiť, aby rástla tak akurát.“

Kým strieborný jazdec rozprával, presunuli sa do miestnosti plnej detí. Na vstupných dverách stálo „Výstavná miestnosť“ a vnútri boli stojany plné mincí, bankoviek aj kadečo iné. Deti sa práve učili o eurách a bývalých slovenských korunách. Permoníci by najradšej zostali dlhšie, no jazdec pozrel von oknom a pripomenul im, že už budú musieť ísť.

S posledným lúčom slnka sa vrátili späť na vyhlíadku nad kremnickou kalváriou. Permoníci mali toľko otázok. Keď ceny stále rastú, načo vôbec majú sporiť? Ved' si neskôr toho kúpia ešte menej ako dnes. A ako teda majú správne ochrániť svoje peniaze? Do tmy však ostávalo už len pár minút.

„Nasporené peniaze je potrebné správne uložiť, aby sa zhodnocovali a narástli viac ako inflačná príšera. Nestačí ich odkladať do ponožky, Barborka!“ pousmial sa jazdec.

„A dôležité je tiež chrániť ich samé pred sebou“ dodal na záver a zmizol.

Permoníci osameli. Za posledných pár mesiacov zažili toho skutočne veľa. Zarábali aj míňali, sporili a za odmenu si užili plavbu po rieke aj čarovný klobúk. Spoznali hodnotu práce, ale aj čaro obdarovávania a následky, ktoré plynú z požičiavania si. Každá nová informácia prinášala aj nové otázky, na ktoré zatiaľ nepoznali odpovede.

Boli si však istí, že so strieborným jazdcom sa nevideli posledný raz a tešili sa, koľko ich toho ešte môže naučiť.